

Opgang, 25 februari

Teksten

1 – Carlo Gesualdo (1566-1613): “Reminiscere miserationum tuarum”, introïtus voor de 2e zondag in de 40-dagentijd, uit Sacrae Cantiones, no. 4 (1603) (a 5) (Oxford Camerata)

*Reminiscere miserationum tuarum,
et misericordiarum tuarum, Domine Deus meus, et
ne memineris delicta juventutis meae.*

*Gedenk, o mijn Heer God, uw barmhartigheid en uw
ontferming, en herinner mij niet aan mijn jeugdige
overtredingen.*

2 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraal “Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ”, BWV 1124 (a 4) (Kölner Akademie en koor, o.l.v. Michael Alexander Willens)

Een lied uit het Luthers gezangboek. De tekst, en waarschijnlijk ook de melodie, zijn van Johannes Agricola, een vriend en volgeling van Maarten Luther. Het is een gebed in vijf strofen om geloof en kracht, om een goed christen te kunnen zijn. Hier klinkt alleen de eerste strofe.

*Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ,
ich bitt, erhöre mein Klagen,
verleih mir Gnad zu dieser Frist,
laß mich doch nicht versagen;
den rechten Glauben, Herr, ich mein,
den wollest du mir geben,
dir zu leben,
mein'm Nächsten nützlich zu sein,
dein Wort zu halten eben.*

*Ik roep tot u, Heer Jezus Christus,
ik bid u: hoor mijn klagen,
geef mij genade in deze tijd,
laat mij toch niet versagen;
het ware geloof, Heer, denk ik,
dat wilde u mij geven,
om voor u te leven,
mijn naaste dienstbaar te zijn,
uw woord trouw te bewaren.*

3 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraalbewerking “Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ”, BWV 639 (Leo van Doeselaar, orgel van de Katharinakirche in Hamburg)

Deze koraalbewerking van het stuk dat hiervoor klonk is een van de 46 koraalvoorspelen in het Orgelbüchlein, waarin Bach van plan was alle 164 liederen uit het Luthers gezangboek van een koraalbewerking te voorzien.

Het is een trio, met in de bovenstem (rechterhand) de vertraagde en versierde melodelijn, een middenstem (linkerhand) van gebroken akkoorden, en een baslijn in het pedaal.

4 – Thomas Tallis (1505-1585): “Miserere nostri Domine”, graduale voor de 2e zondag van de 40-dagentijd (a 7) (Stile Antico)

Dit 7-stemmig motet van Tallis heeft een 2-stemmige canon in de beide bovenstemmen. Vier van de vijf overige stemmen vormen een canon met een ander tempo, waarvan twee zijn omgekeerd. De laatste, zevende stem loopt hier volledig vrij doorheen.

Miserere nostri Domine, miserere nostri.

Ontferm U over ons, Heer, ontferm U over ons.

Vervolg op pagina 2

5 – Frank Woodhouse Boles (1955): “Christ upon the mountain peak” (a 4) (The Choir of St. Paul’s Episcopal Church, o.l.v. Frank Boles; Dwight Thomas, orgel)

Hymne naar Marcus 9:2-10.

*Christ, upon the mountain peak
stands alone in glory blazing;
Let us, if we dare to speak,
with the saints and angels praise him.
Alleluia!*

*Swift the cloud of glory came,
God proclaiming in its thunder
Jesus as his Son by name!
Nations, cry aloud in wonder.
Alleluia!*

*Trembling at his feet we saw
Moses and Elijah speaking.
All the prophets and the law
shout through them their joyful greeting.
Alleluia!*

*This is God’s beloved Son!
Law and prophets fade before him;
First and last and only one,
Let creation now adore him.
Alleluia!*

6 – Marek Raczyński (1982): “Domino illuminatio meo” (Zespół Wokalny Minimus)

*Dominus illuminatio mea et salus mea, quem
timebo?
Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt
me.
Dominus autem adsumpsit me.
Dominus protector vitae meae.*

*De Ene is mijn licht en mijn redding, voor wie zal ik
vrezem?
Omdat mijn vader en moeder mij hebben verlaten.
De Heer nam mij mee.
De Heer is de beschermer van mijn leven.*

7 – Kryštof Harant (1564-1621): “Qui confidunt in Domino”, motet voor de 40-dagentijd, psalm 125:1-2 (a 6) (Johann Rosenmüller Ensemble, o.l.v. Arno Paduch)

*Qui confidunt in Domino sicut mons Sion non
commovebitur in aeternum.
Qui habitat in Jerusalem montes in circuitu eius et
Dominus in circuitu populi eius ex hoc nunc et usque
in saeculum.*

*Wie op de Heer vertrouwen, zijn als de berg Sion,
die niet wankelt, maar voor eeuwig blijft.
Rondom Jeruzalem zijn bergen, zo is de Heer rondom
Zijn volk, van nu aan tot in eeuwigheid.*

8 – Johann Michael Bach (1648-1694): Cantate “Liebster Jesu, hör mein Flehen”, JMB 15 (a 5) (Rheinische Kantorei; Musica Antiqua Köln, o.l.v. Reinhard Goebel)

Johann Michael Bach noemde deze cantate een “Dialog zum Sonntag Reminiscere”, een dialoog waarin de verschillende stemmen personages representeren die met elkaar een (gestileerd) gesprek voeren.

De tekst van de cantate volgt Matteüs 15:21-28, en is geschreven voor 5 stemmen: een sopraan (de vrouw), een alt en twee tenoren (discipelen), en de bas als Vox Christi. Vertaling van Ria van Hengel.

*(Supplicatio Mulieris Canaanee ad Christum)
Liebster Jesu, hör mein Flehen,
nimm doch meine Seufzer an,
laß mich hilflos nicht weggehen,
du bist ja mein Helfersmann,
meine Tochter wird genagt,
und vom Satan sehr geplagt.*

*(Smeekbede van de Kanaänese vrouw tot Christus)
Liefste Jezus, hoor mijn smeken,
luister toch naar mijn gezucht,
laat mij niet hulpeloos weggaan,
u bent immers mijn helper!
Mijn dochter wordt gepijnigd
en door Satan vreselijk gekweld.*

*(Intercessio discipulorum)
Laß sie, Jesu, doch von dir,
Jesu, tu dich erbarmen,
denn sie schreiet für und für:
„Jesu, hilf mir Armen!“*

*(Tussenkomst van de discipelen)
Stuur haar toch weg,
Jezus, ontferm u,
want ze roept aan één stuk door
“Jezus, help mij!”*

Pagina 3

(Christi objectio)

*Ich bin nicht gesandt denn nur zu den Verlorenen
vom Hause Israel, die hab ich mir erkornen,
die sind mein Eigentum und meine Schäflein,
die führ ich all zurecht, wenn sie verirret sein.*

(Intercessio discipulorum)

*Laß sie, Jesu, doch von dir,
Jesu, tu dich erbarmen,
denn sie schreiet für und für:
„Jesu, hilf mir Armen!“*

(Salvatoris altera objectio)

*Nimmt man der Kinder Brot
und gibet es den Hunden
uns läßt sie leiden Not,
so wird's nicht fein befunden.*

(Instantia Mulieris)

*Jesu, laß mich Gnaden finden,
Jesu, ach, erbarm dich mein,
hilf mein'm Kinde überwinden,
essen doch die Hündelein
von den Broten, die für alln,
von des Herren Tische falln.*

(Salvatoris gratia et resolutio)

*Doch, Weib, dein Glaub' ist groß,
die Hoffnung fest gericht't,
so weich' von deinem Kind,
o Weib, der Bösewicht!*

(Koraal)

*Wie sich ein Vat'r erbarmet
üb'r seine jungen Kinder klein:
so tut der Herr uns Armen,
so wir ihn kindlich fürchten rein.
Er kennt das arm' Gemächte
und weiß, wir sind nur Staub.
Gleich wie das Gras von Reche,
ein' Blum' und fallend Laub,
der Wind nur drüber wehet
so ist es nimmer da:
also der Mensch vergehet,
sein End', das ist ihm nah.*

(Tegenwerping van Christus)

*Ik ben alleen maar gezonden tot de verlorenen
van het huis van Israël, die heb ik uitverkoren,
die zijn mijn eigendom en mijn schaapjes,
die ik allemaal weer thuisbreng, als ze zijn
verdwaald.*

(Tussenkomsst van de discipelen)

*Stuur haar toch weg,
Jezus, ontferm u,
want ze roept aan één stuk door
“Jezus, help mij!”*

(Tweede tegenwerping van de Heiland)

*Als je het brood van de kinderen afpakt
en het aan de honden geeft
en hen honger laat lijden,
dan is dat niet goed.*

(Vasthoudendheid van de vrouw)

*Jezus, wees mij genadig,
Jezus, ach, ontferm u over mij,
help toch mijn kind de duivel te verslaan, want ook
de hondjes eten toch
de broodkruimels die voor iedereen
van de tafel van hun meester vallen.*

(Genade en geestuitdrijving door de Heiland)

*O vrouw, uw geloof is groot,
uw hoop is vast,
dus, o vrouw, de booswicht
moet uw kind verlaten!*

*Zoals een vader zich ontfermt
over zijn jonge kinderjes:
zo doet de Heer dat met ons armen
als we hem kinderlijk en zuiver vrezen.
Hij kent ons arme soort,
God weet het, wij zijn slechts stof.
Wij lijken op het gras dat wordt afgemaaid,
een bloem en vallend blad,
de wind hoeft er maar overheen te blazen
en het is er niet meer:
zo gaat de mens voorbij,
zijn einde nadert.*